

Bydgoszcz, 30 maja 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.IX.431.1.10.2018.BG/ACz

**Pani
Agnieszka Kokowicz
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-
Wychowawczej „Małgosia”
w Brzeziu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art.122, 186 pkt 3 i art. 197 b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 697 z późn.zm.) oraz § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. poz. 1477), w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Małgosia” Brzezie 35 D, 87-880 Brześć Kujawski (zwanej dalej POW lub Placówką) przeprowadzona została w dniach 7 i 9 maja 2018 r. kontrola prawidłowości w trybie zwykłym.

Kontrola przeprowadzona została przez:

- A.Cz. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, kierującego zespołem inspektorów,
- B.G. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy

na podstawie Upoważnienia Nr 223/2018 z dnia 11 kwietnia 2018 r.

w zakresie:

1. przedmiot kontroli:
  - stan organizacyjno-prawny jednostki kontrolowanej,
  - przestrzeganie standardu usług, opieki i wychowania w placówce,
  - przestrzeganie praw dziecka,
  - kwalifikacje osób pracujących z dziećmi.
2. okres objęty kontrolą – od 10 listopada 2016 r. do 6 maja 2018 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen¹:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,

---

¹ Na podstawie zarządzenia Nr 371/2017 Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 12 grudnia 2017 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli. Przez uchybienie należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań.

- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. Stan organizacyjno - prawny jednostki kontrolowanej

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Małgosia” powstała po przekształceniu Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Brzeziu w dwie odrębne placówki, na podstawie Uchwały Nr XVIII/184/16 Rady Powiatu we Włocławku z dnia 19 września 2016 r. Placówka funkcjonuje na podstawie Statutu stanowiącego Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXV/256/17 Rady Powiatu we Włocławku z dnia 27 czerwca 2017 r. Zgodnie z zapisem Statutu, placówce zapewnia się kompleksową obsługę administracyjną, finansową, w tym rachunkową i sprawozdawczą, organizacyjną oraz specjalistyczną świadczoną przez Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Jaś” w Brzeziu. Dyrektorem Placówki obsługującej jest Pani Agnieszka Kokowicz, która zgodnie z §7.1 Statutu, kieruje Placówką przy pomocy wyznaczonego wychowawcy. Dyrektor Placówki obsługującej reprezentuje Placówkę na zewnątrz i ponosi odpowiedzialność za całokształt jej działalności.

Regulamin Organizacyjny Placówki stanowi Załącznik do uchwały Nr 551/17 Zarządu Powiatu we Włocławku z dnia 26 lipca 2017 r. Badany dokument określa typ placówki, cele i zadania placówki, reguluje funkcjonowanie POW w zakresie organizacji, zatrudnienia, opieki, prowadzonej dokumentacji, zasad i trybu kwalifikowania dzieci do Placówki oraz gospodarki finansowej i kontroli. Uzupełnieniem ww. dokumentu jest Regulamin wychowanka Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Małgosia” w Brzeziu, który określa prawa i obowiązki wychowanków, system wzmacniania i dyscyplinowania wychowanków wraz z informacją o możliwości odwołania się od nałożonej kary, zasady udzielania urlopów i przepustek, zasady odwiedzin wychowanków oraz przydzielania kieszonkowego.

Zwrócono uwagę na zapisy w Rozdziale V § 11.1 i 2 takie jak: *Osoby odwiedzające nie mogą zabierać od wychowanków odzieży posiadanej przez wychowanka oraz elementów wyposażenia i zabawek*, które nie dotyczą bezpośrednio wychowanków Placówki.

W opinii kontrolujących mogą być one zawarte w odrębnym dokumencie np. Zarządzeniu Dyrektora, a nie w Regulaminie wychowanka.

Placówka funkcjonuje na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego: Decyzja Nr WPS.IX.9423.20.2016.ACz z dnia 10 listopada 2016 r.

Kontrolowana jednostka jest socjalizacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą, zapewniającą całodobową opiekę dla maksymalnie 14 wychowanków. W okresie objętym kontrolą występowały przypadki przekroczenia dopuszczalnej liczebności dzieci w POW, za zezwoleniem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, wydanym na podstawie art. 95 ust. 3a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce wynosiły w roku 2017 r. – 5 571,63 zł , a w 2018 r. – 5 554,10, zł.

A. Standard usług świadczonych przez placówkę:

Placówka mieści się w nowo wybudowanym budynku o powierzchni 353,8 m². Budynek wyposażony jest w instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną oraz własne ogrzewanie (olejowe). Teren wokół budynku dobrze zagospodarowany z dużą ilością zieleni. Do dyspozycji placówki plac zabaw dla dzieci, siłownia zewnętrzna, boisko wielofunkcyjne do gry w siatkówkę, koszykówkę piłkę nożną, tenisa. Ponadto na terenie znajduje się altanka ogrodowa, która w okresie letnim może służyć za miejsce odpoczynku dla wszystkich dzieci. Dom, w którym mieści się placówka posiada ponadto duży taras, na którym ustawiono meble ogrodowe (stół z krzesłami) oraz grilla, który pozostaje do dyspozycji wychowanków.

Pomieszczenia Placówki - pokoje dwuosobowe, łazienki oddzielna dla chłopców i dla dziewcząt, łazienka dla osoby niepełnosprawnej, szatnia, obszerna kuchnia z jadalnią, bawialnia, pokój wychowawców oraz gabinet psychologa.

W zakresie warunków socjalno-bytowych stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie ze standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292, poz. 1720). Pokoje ładnie i estetycznie urządzone, wystrój stosowny do wieku dzieci, odzwierciedla zainteresowania wychowanków placówki. Placówka zapewnia wysoki standard w zakresie warunków socjalno-bytowych (duże pokoje, nowe meble w pokojach wychowanków, nowy sprzęt ADG oraz RTV.)

B. Zabezpieczenie standardu opieki i wychowania w placówce:

1. Placówka zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków. Posiłki przygotowywane są przez wychowawców przy współudziale wychowanków, według jadłospisów sporządzanych przez pracownika-specjalistę i zgodnie ze stawką żywieniową określoną przez Dyrektora w Zarządzeniu Nr 3/2016, która wynosi aktualnie 9,00 zł.

Placówka pozostaje pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku - ostatnia kontrola w dniu 25.05.2017 r. nie wykazała nieprawidłowości, czego efektem było wydanie pozytywnej decyzji w zakresie zatwierdzenia możliwości prowadzenia przez placówkę działalności w zakresie przygotowania posiłków.

Dzieci otrzymują 5 posiłków, w tym drugie śniadanie do szkoły oraz podwieczerek. W ocenie części wychowanków, niewystarczająca jest ilość owoców i warzyw w jadłospisach. W dni wolne dzieci mogą wspólnie z wychowawcą przygotowywać ciasta lub inne potrawy, zgodnie z własnymi pomysłami. Z informacji przekazanych przez wychowanków wynika, iż dzieci mają dostęp do produktów żywnościowych oraz napoi całodobowo, poza sytuacją, w której dyżur pełni wychowawczyni [REDAKTOWANE]. Na dzień kontroli żaden wychowanek nie wymagał diety specjalistycznej.

W ocenie kontrolujących, uwagi do wyżywienia w Placówce, zgłaszane przez dzieci, wynikają ze zbyt niskiej stawki żywieniowej. W związku z powyższym proponuje się rozważyć podwyższenie stawki.

2. Wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia NZOZ „MAR-MED” w Wieńcu. Ponadto, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte są specjalistyczną opieką w poradni kardiologicznej, ginekologicznej, okulistycznej, stomatologicznej oraz w Poradni Psychiatrycznej dla Dzieci i Młodzieży we Włocławku. Ponadto co 2 miesiące do placówki przyjeżdża neurolog.

Wizyty lekarskie wychowanków są realizowane przez wychowawców, pracownika socjalnego lub specjalistów.

Dokumentacja medyczna wychowanków (książeczki zdrowia, wypisy ze szpitali, informacje od lekarzy, zgody opiekuna prawnego na leczenie szpitalne i operacyjne) jest przechowywana w teczkach osobowych wychowanków, w których znajdują się wszystkie inne dokumenty wychowanka.

Ponadto prowadzona jest ewidencja leków psychotropowych (oddzielnie dla każdego wychowanka) oraz leków podawanych doraźnie.

3. Zaopatrzenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne potrzeby osobistego użytku, w tym środki higieny osobistej – w ocenie części wychowanków stawka odzieżowa jest zbyt mała (z informacji od dzieci stawka odzieżowa wynosi 600 zł, a z oświadczenia Dyrektora 800 zł). Wychowankowie oświadczyli, iż bardzo rzadko zakupy organizowane są tak, aby mogli brać

w nich udział i samodzielnie dokonywać wyboru. Bardzo często wychowawcy zakupują odzież dla wychowanków i przywożą do placówki, jednak w przypadku tzw. „nietrafionych zakupów” istnieje możliwość zwrotu. Z informacji przekazanej przez Panią Dyrektora wynika, iż w przypadku konieczności dodatkowego zaopatrzenia w odzież, obuwie czy bieliznę, zakupy dokonywane są bez względu na wykorzystaną stawkę odzieżową. Oświadczenie w tym zakresie w załączeniu.

Wyposażenie w środki higieny osobistej, w tym szampony do włosów, w ocenie niektórych dziewcząt jest niewystarczające.

4. Każde dziecko, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, otrzymuje kwotę pieniężną do własnego dysponowania w wysokości od 30 do 50 zł. Wysokość kieszonkowego ustalona na podstawie Zarządzenia nr 2/2016 Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczych „Małgosia” z dnia 1.11.2016 r. w sprawie ustalenia wysokości kieszonkowego. Wysokość kwoty uzależniona od rodzaju szkoły, do której uczęszcza wychowanek oraz jego zachowania, zgodnie z *Regulaminem wychowanka*. Wszyscy wychowankowie potwierdzili, iż nie zdarzają się przypadki pozbawienia kieszonkowego

Dla każdego dziecka prowadzony jest oddzielny zeszyt, w którym odnotowywane są wypłaty, które wychowanek potwierdza podpisem. Ponadto prowadzony jest zeszyt, w którym odnotowywane są wydatki pokrywane z kieszonkowego takie jak: wyjścia na basen, składki klasowe, mleko, herbata. W ocenie kontrolujących pomimo, iż wysokość kwoty kieszonkowego odpowiada obowiązującym przepisom prawa, to zgodnie z zapisem, iż jest to kwota pieniężna do własnego dysponowania nie jest zasadne opłacanie z kieszonkowego wydatków związanych z aktywnym uczestnictwem w życiu szkolnym (basen, składki klasowe).

5. Zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne - wychowankowie placówki, wyposażeni zostali w książki oraz niezbędne artykuły szkolne.

Wychowankowie są uczniami:

- Zespół Szkół Nr 3 we Włocławku - 1 wychowanek,
- Szkoła Zawodowa „Start” we Włocławku – 1 wychowanek,
- Zespół Szkół Budowlanych we Włocławku – 1 wychowanek,
- Szkoła Specjalna w Rawie Mazowieckiej – 1 wychowanek,
- Szkoła Podstawowa w Brzeziu – 10 wychowanków,
- Nauczanie indywidualne w DPS w Grabiu – 1 wychowanek.

Wychowankowie podczas spotkania potwierdzili pełne zaopatrzenie w zakresie potrzeb szkolnych. Systematycznie korzystają z pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych. W placówce wychowankom udzielają pomocy w nauce wychowawcy oraz pedagog. Lekcje odrabiane są w stałych godzinach – od godz. 16 codziennie. Ponadto dzieci korzystają z zajęć wyrównawczo-kompensacyjnych organizowanych przez szkoły, do których uczęszczają.

Na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono 6 przypadków opóźnień szkolnych, m.in. z powodu trudności edukacyjnych oraz niedostosowania do norm i zasad.

Zgodnie z zapisami § 18 ust. 1 pkt 13 oraz pkt 15 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej pokrywany jest koszt przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką oraz kosztów pobytu w Specjalnym Ośrodku Wychowawczym, placówkach terapeutycznych. Wychowankowie realizujący naukę w szkole poza rejonem, otrzymują bilet miesięczny autobusowy. Dzieci przebywające w MOS, SOSW, placówkach terapeutycznych, przywożone i odwożone są samochodem służbowym placówki.

6. Pracownik socjalny prowadzi dla każdego dziecka oddzielny segregator, w którym gromadzone są dokumenty wychowanka. Wydzielone części zawierają :

- skierowania umieszczające w POW,
- dokumentację prawną,
- przebieg nauki szkolnej,
- sytuację wychowawczą i rodzinną,
- dokumentację związaną z usamodzielnieniem wychowanka,
- dokumentację związaną z adopcją,
- dokumentację zdrowotną,
- dokumentację dotyczącą kontaktu z instytucjami działającymi na rzecz dziecka.

Ponadto w segregatorach zawarta jest dokumentacja prowadzona przez wychowawców (Karty Pobytu, Plany Pomocy Dziecku).

7. W zakresie zapewnienia dzieciom dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, odpowiednich do zdiagnozowanych potrzeb:

- a) W Placówce obsługującej „Jaś” zatrudniony jest psycholog p. J.W. w wymiarze 1/2 etatu (od 1.04.2018 r.), która zapewnia pomoc psychologiczną wychowankom POW „Jaś” i POW „Małgosia”. W okresie objętym kontrolą na stanowisku psychologa pracowała p. M.G. do dnia 31.07.2017 r, a w okresie od 1.10.2017 r. do 31.03.2018 r. p. A.W. (aktualnie na długotrwałym zwolnieniu lekarskim). Psycholog nie ma ustalonej stałej ilości godzin pracy w miesiącu w każdej z placówek. Grafiki ustalane są na miesiąc, po konsultacji z Dyrektorem z uwzględnieniem aktualnych potrzeb danej placówki.

Psycholog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem obowiązków i zadań.

W ramach obowiązków psycholog m.in.:

- przeprowadza badania psychologiczne,
- opracowuje diagnozę psychofizyczną,
- prowadzi zajęcia specjalistyczne dostosowane do potrzeb wychowanków,
- pomaga wychowankom w rozwiązywaniu ich problemów,
- współuczestniczy w opracowaniu planu pomocy dziecku,
- prowadzi dokumentację, a w szczególności arkusze badań i obserwacji psychologicznych i karty udziału w zajęciach specjalistycznych,
- bierze udział w Zespołach ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka,
- współpracuje z rodzicami, szkołami, sądami, policją, służbą zdrowia, poradniami wychowawczo-zawodowymi.

Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż psycholog sporządza:

- Arkusze badań i obserwacji psychologicznych,
- Arkusze obserwacji psychologicznych,
- Karty udziału w zajęciach z opisem ich przebiegu,
- Diagnozy psychofizyczne, opinie, orzeczenia,
- Dziennik zajęć wspólny dla dwóch placówek.

Ustalono, iż psycholog wykonując badania diagnostyczne wychowanków korzysta z narzędzi badawczych, takich jak: Inwentarz Osobowości NEO-FFI, STAIC - Inwentarz Stanu i Cechy Lęku, Test niedokończonych zdań J. B. Rottera, Wielowymiarowy Kwestionariusz Preferencji WKP preferencje zawodowe, Skala inteligencji Weschlera.

Aktualnie psycholog jest w trakcie obserwacji, poznawania i diagnozowania wychowanków pod kątem planowanych działań odpowiadających potrzebom dzieci. W załączeniu wykaz zaplanowanych działań w POW „Małgosia”.

Na podstawie analizy dokumentacji wychowanków stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą psycholog prowadził zajęcia grupowe psychoedukacyjne, mające na celu niwelowanie niepożądanych zachowań, kształtowanie odpowiednich postaw, rozwijanie wiedzy i skłanianie do refleksji. Ponadto zajęcia mające na celu niwelowanie napięcia i rozwijanie umiejętności adaptacyjnego radzenia sobie (zajęcia z elementami relaksacji, bajkoterapii, muzykoterapii), stymulowanie aktywności procesów poznawczych oraz zajęcia ruchowe. Psycholog prowadzi też rozmowy indywidualne mające na celu wsparcie emocjonalne, pomoc w rozwiązywaniu bieżących trudności, rozwiązywanie sytuacji konfliktowych.

Zajęcia są odnotowywane w Dzienniku zajęć psychologa oraz w Kartach udziału.

b) W Placówce obsługującej „Jaś” zatrudniony jest pedagog p.H.K, w wymiarze 1 etat, która zapewnia pomoc pedagogiczną wychowankom POW „Jaś” i POW „Małgosia”. Z przedstawionych Planów pracy pedagoga w poszczególnych miesiącach wynika, iż pełni dyżury w godzinach: poniedziałek, wtorek, czwartek 11.00-20.00, środa 8.00-15.00 oraz piątek 8.00-14.00. Godziny popołudniowe przeznaczone są na pracę indywidualną z wychowankami, pracę wychowawczą w grupie oraz wyjazdy do lekarza.

Pedagog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem czynności oraz planem pracy.

Pedagog sporządza diagnozy psychofizyczne, prowadzi Arkusze badań pedagogicznych, Arkusze obserwacji pedagogicznych, Karty udziału w zajęciach specjalistycznych, Dziennik zajęć pedagoga na rok szkolny oraz prowadzi dokumentację Zespołów ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka.

Ponadto, do zakresu działań podejmowanych przez pedagoga podczas pełnienia dyżuru pedagogicznego należą m.in:

- Podejmowanie działań związanych z uregulowaniem sytuacji prawnej i majątkowej dziecka,
- Współpraca z Sądem, Policją, PCPR, kuratorami, szkołami macierzystymi, ośrodkami adopcyjnymi i z rodziną dziecka,
- Przygotowanie dokumentów w związku ze zgłoszeniem dziecka do przysposobienia,
- Prowadzenie badań pedagogicznych służących poprawie sprawności i umiejętności szkolnych dzieci,
- Prowadzenie terapii pedagogicznej mającej na celu udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów dziecka, wspieranie, zajęcia indywidualne z dzieckiem ogólnie wspomagające jego rozwój. Praca z dzieckiem mającym trudności w nauce.

W okresie objętym kontrolą pedagog realizowała zajęcia specjalistyczne dotyczące kształtowania gotowości do nauki czytania i pisania, stymulowanie rozwoju dziecka, stymulowanie rozwoju poznawczego, usprawnianie technik szkolnych, wyrównywanie zaległości dydaktycznych. Powyższe zajęcia były prowadzone z 5 wychowankami. Pedagog nie ma ustalonej stałej ilości godzin pracy w miesiącu na rzecz każdej z placówek, ani na rzecz konkretnych wychowanków. W zależności od sytuacji wychowanków, problemów podejmuje działania polegające na bezpośredniej pracy z dzieckiem i inne zadania na jego rzecz.

Ponadto pedagog na bieżąco realizuje wiele dodatkowych czynności wynikających z zadań i potrzeb placówek np. wyjazdy do lekarza, wizyty w szkołach, udział w rozprawach sądowych. W ramach zatrudnienia pełni również dyżury wychowawcze w placówce. W miesiącu maju zaplanowane były sześciokrotnie, w miesiącu kwietniu pięciokrotnie. Powyższe zadania mają wpływ na zmniejszenie liczby godzin przeznaczonych na zajęcia specjalistyczne pedagoga z wychowankami.

8. W POW „Jaś” zatrudniony jest pracownik socjalny Pani T.S. w wymiarze 1 etatu (na 2 placówki). Do zadań pracownika socjalnego należy m.in.:

- Prowadzenie księgi ewidencyjnej i meldunkowej dzieci,

- Współpraca z instytucjami i ośrodkami pomocy społecznej,
- Pomoc rodzicom w uzyskaniu świadczeń, poradnictwo socjalne i zakresu prawa rodzinnego,
- Podejmowanie działań z rodziną mających na celu powrót dziecka do domu,
- Składanie wniosków do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- Prowadzenie sprawozdawczości dot. pieczy zastępczej,
- Sporządzanie z opiekunem usamodzielnienia i wychowankiem Indywidualnego Programu Usamodzielnienia i współpraca w tym zakresie z PCPR,
- Sprawdzanie warunków w środowisku, do którego ma zostać dziecko urlopowane oraz monitorowanie sprawowania opieki przez rodziców/opiekunów,
- Wyjazdy z dzieckiem do lekarza,
- Współpraca z MOS, DPS.

W przypadku kontaktu z rodzicami oraz wizyt w środowisku rodzinnym dziecka, pracownik socjalny sporządza notatki służbowe.

W zakresie współpracy z rodziną pracownik socjalny sporządza plan pracy z rodziną, w którym określony jest cel główny i cele szczegółowe oraz działania niezbędne do unormowania sytuacji rodziny, umożliwiające powrót dziecka do domu. Pod planem podpisują się rodzice dziecka.

9. W zakresie zapewnienia dzieciom opieki dziennej i nocnej: zespół inspektorów na podstawie badanej dokumentacji ustalił, iż wychowawcy pełnią dyżury zgodnie z grafiką sporządzaną na każdy miesiąc. W placówce od 8-14 dyżur pełni jeden wychowawca. Po południu z dziećmi przebywa 2 wychowawców w godzinach od 12-21 lub 14-21. W porze nocnej od 21-8 w placówce dyżur ma 1 wychowawca. W dni wolne od nauki i dni świąteczne w ciągu dnia, w godzinach 8-14 jest 1 wychowawca, natomiast w godzinach 14-21 - 2 wychowawców. W nocy dyżur pełni 1 wychowawca.

Powyższe zabezpieczenie jest wystarczające i zgodne z obowiązującym standardem określonym w § 11 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Obchód w godzinach nocnych odnotowywany jest w Zeszycie obserwacji nocnych, 4 lub 5 razy w ciągu nocy (w standardzie - § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia).

10. W placówce opracowuje się dla każdego wychowanka (standard określony w § 14 i 15 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej):

1) diagnozę psychofizyczną – na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono, że pedagog we współpracy z psychologiem opracowuje ww. dokument niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki. Diagnoza zawiera wszystkie elementy, wskazane w § 14 ww. rozporządzenia, w tym mocne strony i potrzeby dziecka.

Na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono, iż istnieje konieczność uaktualniania diagnozy, gdyż ustalenia i zalecenia wynikające z diagnozy sporządzonej po przyjęciu dziecka do placówki z upływem czasu stają się nieaktualne i wymagają modyfikacji.

2) kartę pobytu zawierającą opis w następujących obszarach:

- relacje dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi,
- funkcjonowanie społeczne dziecka w placówce,
- funkcjonowanie społeczne dziecka poza placówką,
- nauka szkolna dziecka,
- rozwój dziecka ze szczególnym uwzględnieniem stanu emocjonalnego i samodzielności dziecka,
- stan zdrowia dziecka, w tym stan zdrowia psychicznego,
- znaczące dla dziecka wydarzenia,
- szczególne potrzeby dziecka,

- kontakty ze szkołą, do której uczęszcza dziecko,
- samowolne opuszczenia placówki przez dziecko,
- informacja o podawanych dziecku lekach i o pobytach w szpitalu,
- współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka, w tym z asystentem rodziny.

Karty pobytu uzupełniane są w każdym miesiącu przez wychowawców prowadzących.

3) Plan pomocy dziecku (PPD) opracowywany przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka zawiera działania długoterminowe i krótkoterminowe, jednak nie zawsze jasno określony jest główny cel pracy z dzieckiem np. w przypadku ■■■ wymieniono: powrót dziecka do rodziny, lub umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej bądź w rodzinnym domu dziecka, identyczna sytuacja u wychowanków: ■■■., i ■■■., ■■■., a w przypadku ■■■ niewłaściwe określenie PPD wg obowiązującego wcześniej nazewnictwa tj. Indywidualny plan pracy z dzieckiem oraz brak określenia celu pracy z dzieckiem. Pod PPD podpisuje się wychowanek. Brak jednakowego czasookresu obowiązywania PPD. Część PPD nie zawiera okresu obowiązywania np. ■■■ (od 30.07.2012 r. do...), ■■■ (od 01.08.2014 r. do...), ■■■ (od 04.07.2014 r. do ...), ■■■ (od 27.04.2018 r. do ...), niektóre zawierają okres obowiązywania 6 miesięcy – ■■■ od 28.04.2018 r. do 10.2018 r., inne sporządzane są na okres 11 miesięcy – ■■■. – od 27.04.2018 r. do 07.03.2019 r.

Powyższy plan jest modyfikowany, zgodnie z przepisami co pół roku, na posiedzeniu Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, jednak w przypadku planów sporządzonych kilka lat temu dokonywane modyfikacje są mało czytelne i niezrozumiałe. Trudno bowiem ustosunkować się do 5, 7 czy 9 modyfikacji planu i ustalonych w nich celów i działań, które z uwagi na zmieniającą się sytuację dziecka są diametralnie różne od tych ustalonych 4 lata wcześniej.

W ocenie inspektorów wskazane jest ustalenie PPD, w zależności od wieku dziecka na okres od 1 roku do maksymalnie 2 lat, co umożliwi realną modyfikację ww. dokumentu. Ponadto w przypadku gdy rodzinie został przydzielony asystent brak wpisu dotyczącego oceny efektów pracy z rodziną dziecka prowadzonej przez asystenta rodziny (dotyczy ■■■.).

4) Arkusz badań i obserwacji psychologicznych zawiera w karcie tytułowej: imię i nazwisko wychowanka z datą urodzenia oraz datą przybycia do placówki, jak również nazwisko wychowawcy prowadzącego. W Arkuszu obserwacji wpisywane są spostrzeżenia i obserwacje wynikające z bezpośredniego kontaktu z wychowankiem (uzupełniane 1 lub 2 razy w miesiącu). Arkusz badań zawiera datę wykonywania badania oraz wyszczególnione badania, obserwacje, zajęcia grupowe, rozmowy indywidualne. W ocenie kontrolujących brak uzasadnienia dla wpisywania w tym dokumencie zajęć czy rozmów z wychowankami.

5) Arkusz badań i obserwacji pedagogicznych zawiera w karcie tytułowej: imię i nazwisko wychowanka z datą urodzenia oraz datą przybycia do placówki, jak również nazwisko wychowawcy prowadzącego, następnie krótką diagnozę wstępną wychowanka. W Arkuszu obserwacji wpisywane są spostrzeżenia i obserwacje wynikające z bezpośredniego kontaktu z wychowankiem (uzupełniane rzadziej niż 1 raz w miesiącu), jak również inne informacje związane z wychowankami np. konsultacje w Szpitalu Psychiatrycznym, zaliczenie przedmiotu w szkole, otrzymanie promocji do następnej klasy. Według kontrolujących zapisy te nie wynikają z bezpośredniej obserwacji wychowanki. Arkusz badań zawiera datę wykonywania badania oraz wyszczególnione badania m.in. badanie umiejętności szkolnych, badanie sytuacji rodzinnej i prawnej.

6) Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu - dla każdego wychowanka wymagającego specjalistycznego wsparcia, specjaliści (psycholog, pedagog) prowadzą karty udziału w zajęciach. Karta udziału w zajęciach prowadzona przez psychologa zawiera imię i nazwisko dziecka z datą urodzenia, zdiagnozowane deficyty i potrzeby oraz planowany zakres oddziaływań. W Karcie odnotowuje się datę, przedmiot i przebieg zajęć.

W ocenie kontrolujących wskazane opisywanie w ww. dokumencie efektów podjętych działań

11. Księga ewidencji wychowanków zawierająca wszystkie dane wymagane zapisem § 17 ust. 5 ww. rozporządzenia – ostatni wpis ■■■ z dnia 01.04.2018 r.

12. W placówce funkcjonuje Zespół do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. W posiedzeniach Zespołu uczestniczą: dyrektor, wychowawcy placówki, psycholog, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, asystent rodziny, pracownicy Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego. Na posiedzenia Zespołu zapraszani są rodzice wychowanków, zgodnie z art. 137 ust. 1 pkt 5a ustawy o wspieraniu rodziny. Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji wychowanka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku. W okresie objętym kontrolą posiedzenia Zespołu odbywały się dwa razy w roku – w miesiącach: marzec i wrzesień. Z posiedzeń Zespołu sporządzane są przez pedagoga protokoły zawierające wnioski w zakresie dalszego pobytu dziecka w placówce, przeniesienia lub umieszczenia w innej formie pieczy zastępczej. Z analizy protokołu trudno jednoznacznie ocenić czy Zespół realizuje wszystkie zadania, określone w art. 136 ustawy o wspieraniu rodziny np. w zakresie analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną. Po posiedzeniu formułowane są na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce, które przesyłane są do sądu, zgodnie z art. 138 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ponadto, w przypadku przyjęcia nowego dziecka do Placówki lub konieczności podjęcia decyzji dot. sytuacji wychowanka np. wystąpienie do Sądu o pozbawienie władzy rodzicielskiej również powoływane są Zespoły.

Placówka dopełnia obowiązków wynikających z art. 100 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny, tj. zgłaszania do ośrodka adopcyjnego informacji o przebywających dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.

Przestrzegany jest również obowiązek wynikający z art. 4a ustawy o wspieraniu rodziny tj. wysłuchanie dziecka. W załączeniu oświadczenia pedagoga i psychologa w tym zakresie.

C. Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z wychowankami obecnymi w placówce w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka.

Na tej podstawie, a także na podstawie badanej dokumentacji ustalono:

- Prawidłowy dostęp do nauki, wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne, w ocenie wychowanków na bieżąco uzupełniane są braki w tym zakresie, wychowawcy utrzymują stały kontakt ze szkołami. Dzieci zawsze mogą liczyć na pomoc w nauce, której udzielają wychowawcy oraz okazjonalnie pedagog lub psycholog.
- W ramach czasu wolnego organizowane są dla dzieci zajęcia plastyczne podczas których tworzone są dekoracje jesienne, bożonarodzeniowe, kartki świąteczne, dekoracje zimowe, wielkanocne, wiosenne, walentynkowe, kulinarne (soboty i niedziele) oraz sportowe (gra w koszykówkę, piłkę siatkową, kometkę, piłkę nożną).

- Dzieci korzystają z zajęć pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych w Szkole Podstawowej w Brzeziu: 1 wychowanek w zajęciach sportowych – piłka nożna, 4 wychowanków w zajęciach edukacji ekologicznej „Ekoludek”, 2 wychowanków w zajęciach gry w szachy.
- Dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku – okazjonalnie organizowane są wspólne wyjścia: na lodowisko w okresie ferii zimowych, basen, kręgle, mecz koszykówki, pokaz psów obronnych, spotkanie z „Motórzystami”, wycieczki rowerowe w okresie wakacji, udział w akcji „Rower pomaga” oraz spacer po okolicy.

W okresie wakacyjnym dzieci przebywały na obozach na Mazurach oraz w Jastrzębiej Górze.

Ponadto dzieci uczestniczyły w wyjazdach jednodniowych: wyjazd do Parku Makiet w Koninie, Starostwa Powiatowego we Włocławku, Powiatową Wystawę Stołów Wigilijnych w Lubrańcu, Stoły Wielkanocne w Baruchowie, wyjazd do Browaru „B” we Włocławku w ramach Szlachetnej Paczki.

Wychowankowie uczestniczą w uroczystościach okazjonalnych m.in.: urodziny, komunie, spotkanie wigilijne, zabawy noworoczne, Dzień Dziecka.

Podczas rozmów, niektóre dzieci zgłosiły swoje niezadowolenie z organizacji czasu wolnego oraz zbyt rzadkich wspólnych wyjść i wyjazdów.

W ocenie kontrolujących wskazane jest dostosowanie organizacji czasu wolnego do wieku dzieci oraz wspólnych wyjść i wyjazdów, zwłaszcza że aktualna liczba zatrudnionych wychowawców oraz „podwójne” dyżury to umożliwiają.

- Dzieci podczas rozmowy potwierdziły, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną. Wychowawcy, w ocenie dzieci – wykazują prawidłowe zainteresowanie ich problemami, zawsze służą pomocą i wsparciem. Przestrzegają również zasadę dyskrecji w sprawach osobistych.
- W zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanków. Wszyscy wychowankowie zgłaszali skargi w tym zakresie w stosunku do jednego wychowawcy – ■■■ Dzieci skarżyły się, że Pani ■■■ min.: krzyczy na nich podczas odrabiania lekcji, nie pozwala korzystać wieczorem z aneksu kuchennego.
- Nie zgłoszono zastrzeżeń do obowiązującego w placówce systemu kar i nagród, który jest uregulowany w Regulaminie wychowanka Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Małgosia” w Brzeziu. Kontrolujący zwrócili uwagę, iż zapis w tym Regulaminie dot. możliwości odwołania się od kary nałożonej od dyrektora placówki do zespołu ds. okresowej sytuacji dziecka (§ 3 ust. 4) nie znajduje odzwierciedlenia w zapisie § 11 ust. 2 Regulaminu organizacyjnego – określającego zadania Zespołu.
- W zakresie zrzeczania się - w placówce nie funkcjonuje samorząd wychowanków. Dzieci na bieżąco omawiają z wychowawcami aktualne problemy, mają również wsparcie ze strony specjalistów, do których mają pełne zaufanie. Ponadto koordynator oraz wychowawcy złożyli stosowne oświadczenie w zakresie przestrzegania praw dziecka.

D. Kwalifikacje osób pracujących w placówce.

W placówce z dziećmi pracuje aktualnie 8 wychowawców (7 etatów), w tym tzw. wyznaczony wychowawca pełniący funkcję koordynatora, pracownik socjalny (1 etat na 2 placówki) oraz specjaliści – pedagog (1 etat na 2 placówki), psycholog (½ etatu na 2 placówki). Na podstawie art. 231 Kodeksu Pracy w związku z Uchwałą Nr XVIII/184/16 Rady Powiatu Włocławskiego z dnia 19 września 2016 r. w sprawie przekształcenia Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Brzeziu w dwie odrębne placówki „Jaś” i „Małgosia” wszyscy pracownicy ww. placówki stali się pracownikami powstałych placówek. Oświadczenie Dyrektora w załączeniu.

Wszyscy pracownicy posiadają kwalifikacje zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W aktach osobowych osób pracujących z dziećmi znajdują się oświadczenia wynikające z art. 98 ust. 3 pkt 1, 2, 3 ustawy o wspieraniu rodziny. Ponadto Dyrektor POW złożyła oświadczenie w zakresie pozyskiwania informacji w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym.

Dane ogólne dotyczące wychowanków:

- Ilość miejsc statutowych – 14,
- Stan na dzień kontroli wg księgi ewidencji: 15 wychowanków,
- Skreślonych z ewidencji w 2017 r. - 2 wychowanków, przyjętych w 2017 r. – 2,
- Skreślonych z ewidencji w 2018 r.- 3 wychowanków, przyjętych w 2018 r.- 2,
- Stan na dzień kontroli tj.: 07.05.2018 r. – 15,
- Liczba sierot – 0,
- Liczba półsierot – 3,
- Liczba wychowanek w ciąży - w okresie objętym kontrolą nie było wychowanek w ciąży,
- Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej – 2,
- Liczba dzieci zgłoszonych do organizatora pieczy zastępczej w celu umieszczenia ich w rodzinnych formach opieki – 0,
- Ucieczki z placówki: 3 ucieczki w okresie od stycznia 2017 r. do marca 2018 r. procedura postępowania znana jest Dyrektorowi placówki. Przyczyny ucieczek: brak zgody sądu na urlopowanie, niechętny stosunek do realizowania obowiązku szkolnego,
- Liczba dzieci umieszczonych w MOW - 0, MOS – 1,
- Liczba dzieci usamodzielnionych - 2017 r.-1, 2018 r.- 0.

Stwierdzone uchybienia zawarte w treści ustaleń, dotyczą zagadnień prawno-organizacyjnych oraz realizacji merytorycznych zadań Placówki, a ich przyczyną była mylna interpretacja przepisów oraz zaniedbania.

Osobą odpowiedzialną za powstanie stwierdzonych uchybień jest Dyrektor POW.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zaleca się podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli oraz usprawnienia działalności jednostki kontrolowanej:

1. Prawidłowo ustalać i modyfikować Plan Pomocy Dziecku, z uwzględnieniem uwag zawartych w wystąpieniu – termin realizacji na bieżąco,
2. Zapewnić wychowankom większe wsparcie ze strony pedagoga w zakresie zajęć specjalistycznych – termin realizacji na bieżąco,
3. W protokołach Zespołu do spraw Okresowej Oceny Sytuacji dziecka odnosić się do określonych w art. 136 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadań Zespołu – termin realizacji na bieżąco,
4. Zweryfikować informacje przekazane przez wychowanków w stosunku do wychowawczynie Pani ■■■ poinformować organ kontrolujący w terminie 1 miesiąca, a w przypadku potwierdzenia zastrzeżeń podjąć odpowiednie działania.

Kontrolę wpisano pod numerem 2/2018 w Księżce kontroli w dniach 7 i 9 maja 2018 roku.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz wystąpienia pokontrolnego przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, za potwierdzeniem odbioru.

Na podstawie art. 197 d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia.

Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, o którym mowa powyżej, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od otrzymania stanowiska, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

W przypadku przyjęcia wystąpienia pokontrolnego bez zastrzeżeń, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Ponadto wskazuje się, iż zgodnie z art. 198 ust. 1 ww. ustawy o wspieraniu rodziny *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.*

(podpis i pieczęć Wojewody)